

מוכנות לאומית של צוותי רפואה לחירום והתמודדות עם פצוע במתאר טרום בית החולים

ד"ר אלון בר, ד"ר רונית בר חיים, ד"ר אלון שוורץ, ד"ר מוחמד מחאמיד, ד"ר עומר יששכר, ד"ר דניאל ברסקי, ד"ר רשאל חזן

רקע

אירועי אוקטובר 2023 הוכיחו כי ישנה חשיבות רבה בהכשרת צוותי רפואה אשר אינם עוסקים בטרומה ביום יום, לטיפול בפצועים. הימצאות צוות מטפל ללא הכשרה בסיסית עלול להוביל לתחלואה ואף תמותה עקב חוסר ידע וניסיון. מטפלים נאלצו להתמודד עם פצוע למשכי זמן ארוכים בשל היעדר פינוי ושיקולי בטיחות ולמעשה היו "מנותקים". ריענון ידע בנושאים נבחרים בטרומה הינו חשוב עבור כלל הצוותים הרפואיים (רפואה, סיעוד, רפואת חירום וחובשים). נוכחנו לדעת שמתאר ניתוק ייתכן אף שלא מדובר באסון טבע כגון רעידת אדמה. עוד גילינו כי אנשים שיוועו לידע בטרומה ובהזדמנות זו בדקנו האם הכשרה פשוטה זו תשפיע על רמת הידע המקצועי, תחושת המסוגלות להתמודדות עם פצוע וביצוע פרוצדורות מחוץ לבית החולים.

שיטות

הוקם צוות היגוי רב תחומי ובהתבסס על פעילות קיימת לתרגול במוסדות השונים, גובשו תכני הדרכה אשר יותאמו לאוכלוסייה מגוונת אשר איננה עוסקת בטיפול בפצועים בשגרה. חשיבות שיתוף רפואת הקהילה עמדה לנגד עינינו שכן בעת צרה נושאים הפצועים את עיניהם למטפל כמושיע גם אם אין זה תחום התמקצעותו. מבנה קורס מב"ט (מטפלים במתאר טרום בית החולים) - מבחן מקדים ושאלון דמוגרפי, חלק מקוון - הרצאות וסרטוני פרוצדורות, מבחן ידע, יום מעשי המתקיים בבית חולים וכולל סימולציות ותרגולים, שאלון סיום קורס. **הקורס ללא עלות!** מטעם הר"י. בסיום הקורס הופץ שאלון דיגיטלי, המשתתפים התבקשו להעריך את תחושת הביטחון והמוכנות לטיפול בפצוע וכן בביצוע פרוצדורות טרום ולאחר הקורס, כמוכן נאספו נתונים דמוגרפיים הכוללים שיוך מקצועי, ותק, נסיון בטיפול בפצוע וכו'.

תוצאות

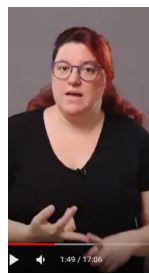
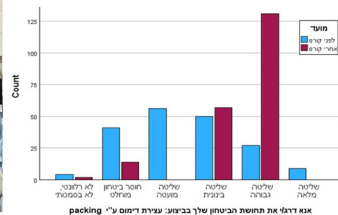
מחודש ינואר 2024 נרשמו לקורס 2057 משתתפים, בצעו את החלק המקוון, סיימו את הקורס 420 משתתפים. בפילוח הנתונים ניתן לראות כי הקורס שיפר את יכולות המענה העיוני על שאלות הבחינה כמוכן ניתן לראות בבירור כי תחושת המוכנות והביטחון לבצע פרוצדורות במתאר טרום בית החולים השתפרו.

מסקנות

מקרי חירום ואסונות גדולים קרו ויקרו. ברם בלתי נמנעים, רצוי למקסם את ההכנות לקראתם. במלחמה הנוכחית התוודענו לפערי ידע משמעותיים באוכלוסיית המטפלים אשר אינם עוסקים בטרומה ביום יום ובחשיבותם, בהינתן אפשרות לניתוק הפצוע והצוות מיכולות פינוי וטיפול. בעזרת קורס מתומצת הכולל תכנים תיאורטיים ומעשיים נוכל להקנות ידע וכלים למטפלים, ברמותיהם השונות, בכך שיפרנו את יכולת המענה בחירום ובשגרה. לדעתנו הרענון צריך להיות שנתי. אנו חושבים כי קורס זה יכול להיות מועבר במדינות נוספות שכן ידע יבדיל בין חיים ומוות.

מהמשובים

קורס מדהים! היה ממוקד ומעשיר. הרגשתי שקיבלתי הרבה בטחון בתרגול בפועל, בפרוצדורות, אבחון וניהול מקרה. תודה על ההזדמנות, אני מקווה וגם מרגישה, שאני מוכנה יותר, מסוגלת יותר להתמודדות אם אקלע לסיטואציה כזו.

כיצד נזהה האם הפצוע בהלם?

האבחנה הקלינית שאינה מסתמכת על סימנים חיצוניים היא החשובה ביותר במסגרת הקורס. בהמשך, נבדוק סימנים קליניים המהווים נגדל לחשוד במצב הלם גם בלי למדוד לחץ דם לחבר למחשיר.

סימני ההלם יכללו:

- ידידה במצב הכרת, אגטיביזם וביטול
- חיוורון וחינה קרה
- דופק מהיר וחוזי במישוש
- פריפריה קרה - כפות ידיים ורגליים קרות
- חוסר בדופק רדיאלי וקישוש דופק קרטידי בלבד

זהו איך פשוט

זהו איך פשוט הוא אובדן תוח הלוו בין קרובי הלאור, הצפברת של איר בחלל הפילאראל, שעלול להיות מלווה באבים כחזה או קוצר נשימה קל וואו אינו מסכן חיים בשלב המוקד.

לא די להסתפק בהרצאות

מה רמת החשיבות בביצוע הסדנא המעשית כחוספת להרצאות המקוונות?

